

SRI S.R. BOMMAI — Not even 1/4 you have sent.

SRI MALLIKARJUNA KHARGE. — They have asked upto March. As and when they want, we will release the funds.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎನ್. ರೆಡ್ಡಿ. — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಉತ್ತರ ನಮಗೆ ಬೇಕು. ಒಂದನೆಯದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅಭಾವಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗಾದಲ್ಲಿ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ವೆಲ್ಫೇರ್ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಂದ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಕೂಲಿ ಬಟಿವಾಡೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದ್ದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ. — ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಬಟಿವಾಡೆ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂಡಿ ಖಾತೆ, ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ. ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕೂಲಿಗಾಗಿ ಕಾಳು ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಮಾಡಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಶೋಧರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ನಾವು ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಡಿವಿಷನ್ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿ ಹಣವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಪಂತ್ಯ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ವೆಲ್ಫೇರ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ..

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್. — ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ನಾಳೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು). — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪಂದನೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಸ್ತಾವ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈಗ ಎರಡು ಮೂರು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಹಾಗೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಭಾಗ ನಾನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ ನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ನಾಯಕ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾಯರ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿದ್ದು ಏನು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏನಹ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಸೂಚಿಸಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಗಳ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಲೀ ಯಾವ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಏನೇನು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಈ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಎತ್ತಿದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು ಈಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯ ವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಅರಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ, ಚಳಿಗಾಂವಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಅರಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕೇಳ

ವು ಇಷ್ಟೆ. ಜೈಲಿಗೆ ಅವರು ಹೋದಾಗ ಅವರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಾಗ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ತಾವು ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅವಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂಘದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಆ ಕಮಿಟಿಗೆ ಅವರಲ್ಲೇ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಆದವರನ್ನು ಒಬ್ಬರನ್ನು ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಇಂದು ಈ ಸಂಘ ಹಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲಾ, ಮುಷ್ಕರವೂ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲಾ. ಆಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದೆ ಅದೇನೆಂದರೆ ಅರೆಸ್ಟ್ ಆದಂಥವರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಮೊದಲಿನ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಈಗ ಯಾರು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಜೈಲಿನ ಒಂದು ನಿಯಮಗಳು ಏನೇ ಇರಲಿ ಮಾನವೀಯತೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಆ ಜೈಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಆದೇಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಮಾನವೀಯತೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರು ಅನಂದಾರಾವ್. — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಏನು ಒಂದು ಎಜಿಟೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದ ನಾಯವೇ, ಹಾಗೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಆರ್ಥ ಇಲ್ಲವೇ? ಇದರ ಹಿಂದುಗಡೆ ಯಾರು ನಿಂತು ಕೊಂಡರು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಮಗನೂ ಒಬ್ಬ ನಿರಬಹುದು ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತೇ, ಅವರ ಹಾಗೆ ನನಗೂ ಒಬ್ಬನೇ ಮಗನಿದ್ದಾನೆ. ನನಗೂ ಸಹ ಜೈಲಿನ ಅನುಭವವಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ತೊಂದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಅಂತಹ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇನೇ ಇರಲಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಬಂದ ಆಗಿ ಎರಡು ತಿಂಗಳಾಗಿದೆ. ಇವರು ಎಜಿಟೇಷನ್ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ಕರೆದಾಗ ನಾವು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ಮತ್ತೇನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನೂ ಸಹ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗ ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಕ್ಕಂಥಾ ವೈದ್ಯಕೀಯಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಆಡ್ಡೆ ಮಾಡಿದರೋ ಅವಾಗ ಇವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಒಳಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಒಳಗಡೆ ಇರುವಂಥಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾದರೆ ಜೈಲಿನ ಒಂದು ನಿಯಮವಾಗಿ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅವರಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ನಾವು ಒಳಗಡೆಯೇ ಇರುತ್ತೇವೆ ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೇ ಇರಲಿ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರವರ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ತರಹ ಆತಂಕ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಹ ತಮ್ಮ ಸ್ವಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ತೋರಿಸದೆ ಒಂದು ಮಾತನಾಡಲಿ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ್ನು ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕರೆಯಿಸಿ ಅವರ ಸ್ಟೈಕ್ ಅನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುವಂಥಾ ಒಂದು ವಾತವರಣವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಬೇಕು, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈಗ ಬಂದ ಆಗಿರುವ ಕಾಲೇಜನ್ನು ರನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಈಗ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್. — ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಅವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮೆಳ್ಳೂರು ಅನಂದಾರಾವ್ ಅವರು ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನಾನು ಎರಡು ಮೂರು ಬಾರಿ ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿದೆ. ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದರೋ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಡಾಕ್ಟರ್‌ರನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಹತ್ತಿರವೂ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿವರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವುವರೆಗೂ ಕೂಡ ಏನೂ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ಇವರು ರೋಗಿಗಳು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೋ ಮತ್ತು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥಾ ಡಾಕ್ಟರ್‌ರನ್ನು ಕೀಟಲೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೋ

ಆವಾಗ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಅವರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ನಂತರ ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡೋಣ ಎಂದರೆ ಜೈಲಿನ ಒಂದು ನಿಯಮಾವಳಿ ಪ್ರಕಾರ ಏನು ಬೇಲ್ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಅವರು ಯಾರೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾವು ಜೈಲಿನಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಈಗ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಅವರುಗಳು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂದು ನೀವು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಏನು ಕೊಡಿಸಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಬರಹವೆಯನ್ನು ನಾನೂ ಕೂಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಯವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಪುನಃ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ನೀವೇ ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಮಾತನಾಡಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್. — ನಾನು ಒಬ್ಬನೇ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡ ಬೇಕು ಅಂತ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಸಹ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನೀವೂ ಬನ್ನಿ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರೂ ಬರಲಿ, ನಾವೂ ನೀವೂ ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡೋಣ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ. — ನನ್ನ ನಿಲುವು ತವಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಸಾಲ್ ಮಾಡಲಿ. ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜು ಪ್ರಕರಣ ಹೇಪರನಲ್ಲಲ್ಲ ಬಂದಿದೆ ಆ ವಿಚಾರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಬೇರೆ ಚಾತಿ ಮುಖಂಡ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಸಮಯ ಬರುತ್ತೆ, ಆವಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡು ತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರೇ ಸಾಕು, ಅವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು. — ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಂದ್ರೇಗೌಡರೇ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ (ಚಿಕ್ಕವುಗಳೂರು). — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ನಾಯಕರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿ ದಂಥಾ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿ ದರು, ಏನೆಂದರೆ ಇಂತಹ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿದವರು ಕರ್ನಾಟಕದ. ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೇ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಬಹುಶಃ ಹಿಂದಿನ ನಾಯಕರಿಗೆ ಇಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡ ತಕ್ಕಂಥಾ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ವಿಶ್ವಾಸ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಜನರು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಆವಾಗ ಈವಾಗಿನ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಸುಭದ್ರವಾದ ಸರ್ಕಾರ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಅವನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದವನು. ಅವನು ಯಾವ ಚಾತಿಯವನು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅಂಥಾವನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎನಿಸ ಬೇರೆಯವರು ಮಂತ್ರಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ನಾಯಕರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿದರೇ ಇನ್ನು ಹೇಗಿತಾನೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತೆ ದಕ್ಷ ಆಡಳಿತ ಬರುತ್ತದೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ನಾಯಕರು ಇದ್ದರೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಆಡಳಿತ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿರಲು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದಿನವರು ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೇ ಎನಿಸುತ್ತೇನೋ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ೨೦ ವರ್ಷ ದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರ ಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈವೊತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಆ ಮಂತ್ರಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕಾಮಧೇನು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಕಾಮಧೇನು ಎಂದರೆ ಏನು? ಅದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು. ಕಾಮಧೇನು ಎಂದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಸ್ಥಳೀಯ ವಿದ್ಯಮಾನವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತು, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾ ನಾಯಕರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅಂಥಾ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಇದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಮಧೇನು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದರೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಕೆಲವು ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಒಂದು ತರಹ ಮೈ ಪರಚಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾರನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಬರೀ ತೆಗಳ

ವುದು ಒಂದು ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಎನ ಅವರು? ಎನ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಗಳಿ
ವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್ ರವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದರು: ನಿಮ್ಮೊಳಗೆ
ಬಹಳ ಕೊಳೆ ಇರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅಪರೂಪ ಹೋಗಿ ಹೋಗಿ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ
ವನ್ನೇ ಬುಡಮೇಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಕುಸಿದು
ಬೀಳುತ್ತಾ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ
ಒಂದು ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎನು ನಿಜವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ
ಯಾವ ಕೊಳೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಜನರು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿ
ದ್ದಾರೆಯೇ ಎನು ನೀವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಏನು ಒಂದು ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರೋ
ಅದು ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಡಿ. ದೇರಾಜ ಅರಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದೆ
ಇದ್ದಾಗ್ಗೆ ಏನೋ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಮುಳುಗಿದರು. ಆದರೆ ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್
ಅದು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗೂ ನೀವು ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ
ಮುಳುಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಮೊಸಳೆಯಂತೆ ನೀವು ಬದುಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗೂ ಯಾವರೀತಿ
ಮುಳುಗುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಾಗ ಕೆಲವರು ಕೆಂಪು ಭಾವುಟ
ವನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಹಸಿರು ಭಾವುಟವನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ
ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನೀವು ಯಾವರೀತಿ ಮುಳುಗುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದು
ದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಈ ಕಡೆಯವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಡೆಯವರು
ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಒಂದೆ ಇದೇ ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ.
ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ನಾನು ನಿಜವಾದ ರೈತ. ನಾನು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಿದ
ಹಾಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಬೇರೆಯವರ ಹಾಗೆ ಶ್ರಮಂತ
ನಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೆ. ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ
ಮಾನ್ಯ ಮಂಗಳೂರುಯರ ಸರ್ಕಾರ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಇದೆ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ.
ಅವರು ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವು ಮಾಡದಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು
ಏನಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ ಅಷ್ಟ ಜಾತ್ರೆಗೆ ಹೋದರೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಜಾತ್ರೆ
ಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಅದು ಬೇಕು. ಇದು ಬೇಕು ಎಂದು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಗಡಿಗಳ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು
ಕೇಳುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಲಾ ಕೊಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವನಿಗೆ ಮನೆ ಮಠ ಇವುಗಳ
ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡು
ತ್ತಾನೆ. ಮಕ್ಕಳು ಕೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಸಹಾನು
ಭೂತಿ ತೋರಿಸ ಬೇಕು ಆದರೆ ಕಷ್ಟ ಏನು ಇದ್ದೇ ಅದಕ್ಕಿಲ್ಲ ಪರಿಹಾರ ಆಗಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಸೂಕ್ತವೋ
ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ಬೆಲ್ಲದ ಮೂಟೆಯವನು ಉಪ್ಪಿನ ಮೂಟೆಯವನು ಅತ್ತರೆ
ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಮೂಟೆಯವನು ಅತ್ತಂತೆ, ಹಾಗೆ ಬಡ ರೈತರ ಜೊತೆಗೆ ಶ್ರೀಮಂತ ರೈತರು ಸೇರಿಕೊಂಡಿ
ದ್ದಾರೆ. ಲೆವಿ ಕೊಡದೆ ಇರುವವರು ಕಂದಾಯ ಕೊಡದೆ ಇರುವವರು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಸಾಲ
ಸೋಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಬಡ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ತೊಂದರೆ ಒಳಗಾದಂತಹ ಬಡ ರೈತರು ಕೇಳತಕ್ಕಂತಹದ್ದು
ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರ. ಅಂತಹವರ ಪರಸಂಚೇಷೆ ಎಷ್ಟು? ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ನೊಂದ ರೈತರು
ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಲು ಲೆವಿ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಾರ್
ಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಶಾಸಕರಲ್ಲರೂ ರೈತರ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡದಿರತಕ್ಕವರೇ. ಆ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ
ಇರಲಿ, ಈ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇರಲಿ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಶಾಸನ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ
ಕೈಗೊಂಡು ರೈತರ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುತ್ತೇವೆ. ರೈತರು ಮನೆಕೆಲಸ
ಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನರಗುಂದ, ನವಲುಗುಂದ ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಿಂದ ೫೦೦ ಮೈಲಿಗಳನ್ನು ನಡೆದುಕೊಂಡು
ಬರುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನು ಇತ್ತು. ಹಾಗಾದರೆ ರೈತರು ನಮಗೆ ಒಟು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿಲ್ಲವೆ ರೈತರ
ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೇ. ಇದನ್ನು ನೀವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಇವತ್ತು ಈ ಒಂದು
ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾರನ್ನೂ ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಾರದು. ಶೇಕಡ
೮೦ ರಷ್ಟು ಇರುವ ರೈತ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಅದನ್ನು ಕೊನೆಯ ಅಸ್ತ್ರ
ವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬತ್ತಳಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರಿಸಬೇಕು. ಈಗ
ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಬತ್ತಳಿಕೆಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ದುರ್ಲಭಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಉಪಯೋಗಿ

ಸಬೇಡಿ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಪ್ರಬಲವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ತಮ್ಮ ಅಭಿಕೋಸ್ಕರ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರ ಕಷ್ಟ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಇಷ್ಟೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ನಾವು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಬೆರಸ ತಕ್ಕಂಥದ್ದು. ಉತ್ತಮ ಅಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೇ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಂಡಳಿಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂತಹದ್ದು ಫೈಲಿಂಗ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗಂಡೂರಾಯರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಗಂಡೂರಾಯರು ಹೊಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ ನಿಜ. ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಏನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವೋ ಅಂತಹವುಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಫೈಲಿಂಗ್ ೧೦-೧೫ ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ನಿರ್ಣಯಗಳಿಗೆ ಬಾರದೆ ಜನತೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗತ ಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸರ್ಕಾರ ಇರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬೀ. ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಆಫೀಸರ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸುಗಮವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅಂದರೆ ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಗಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಟರಿಸ್ಟ್ ಇರತಕ್ಕ ಅನುಭವ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಆಗತಕ್ಕ ವಿರಾಮಂಥ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಪುನಃ ರಚನೆಮಾಡಿ ತನ್ನೊಲಕ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು, ಹಿಂದೆ ನಾನ್ ಅಫೀಷಿಯಲ್ ಚೇರ್ಮನ್ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಲಾಸ್ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಚೇರ್ಮನ್ ಆಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಡಬಲ್ ಲಾಸ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಅನುಭವ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ನಾನ್ ಅಫೀಷಿಯಲ್ ಚೇರ್ಮನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ ಎಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕವೋ ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ತನ್ನೊಲಕ ಉದ್ಯಮ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಉತ್ತಮ.

ಇವತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಮಿದ್ಯಾವಂತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಅದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಗಳಿಂದ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು, ದನಗಳ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಕೀಮ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು ಎಷ್ಟು ಸುಲಭವೋ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು, ಅವರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಕಟ್ಟಡ ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂತಹದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸರಿಯಾದ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಡೆಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ಬಯಲುಸೀಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೋ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದು. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ೩೦೦ ಇಂಚಿನವರೆಗೂ ಜಮೀನು ಇರುತ್ತದೆ. ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೮ ತಿಂಗಳು ಮಳೆ ಇರುತ್ತದೆ. ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಒಂದ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಯಾವರೀತಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು? ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನೀಡದಿದ್ದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಪರಾಸೆಂಟೀಜ್ ತೆಗೆಯುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಆಫೀಸರ್ ಮಕ್ಕಳು ಜಾಸ್ತಿ ಪರಾಸೆಂಟೀಜ್ ತೆಗೆದಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಟುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸೇರಿ ಸಾಧ್ಯ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ಮಕ್ಕಳು ೩೦ ೩೫ ಪರಾಸೆಂಟೀಜ್ ತೆಗೆಯುವುದೇ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡ ಮತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂತಹದ್ದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಕೀಮ್‌ಗಳು ಫಲಕಾರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುವುದು ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಇದ್ದರಿಂದ

ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಾಕಿದಂತಹ ಸ್ಕ್ರೀಮ್ ಆಗಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ೭-೮ ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ವೈಸ್ ಇಟ್ಟು ಸ್ಕ್ರೀಮ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡ ಬೇಕಾದರೆ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಕನ್‌ಕರೆನ್ಸ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಖರ್ಚು ಮಾಡಲು ಇರುವ ಅವಧಿ ಕೇವಲ ೧೨ ತಿಂಗಳು. ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ರವರು ಫೈನಾನ್ಸ್ ಅಪ್ರೂವಲ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟೂ ತಿಂಗಳುಗಳು ಆಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಆ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ಗೂ ಫೈನಾನ್ಸ್‌ಗೂ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿ ಕಾಶ್ಮೀರ ಇಷ್ಟು ಅಂತರ ಇರುತ್ತದೆ. ಇವನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

೫-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಎಲ್ಲವೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದು ಎಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಆದರೂ ಸಹ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳು ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ ಬಂದು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಸೆಕ್ಟೇರಿಯಟ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಆಗಬೇಕೋ ಅದಲ್ಲೂ ಆಗಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅದರ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಆಯಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತೆ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಮೆಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಏನನ್ನೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ, ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ, ಮಕ್ಕಳ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮೆಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮೆಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಂಡಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಸ್ಕ್ರೀಮುಗಳು ಉದ್ಭವವಾದವು ಮತ್ತು ಹೋದವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾತ್ರ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಈಗಲೂ ಮೆಲೆನಾಡಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರೂ ಸಹ ಮೃಗಗಳಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ೩೫ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಸಹ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸದವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಇಲ್ಲ, ಇದಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಆದರೂ ಸಹ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೊಸ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಣ ಒಂದು ಸೇತುವೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸೇತುವೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ೮-೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕೆಲೋಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಲು ೪೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ೫ ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ೮-೧೦ ಕೆಲೋಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರೂ ಈ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಮೆಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ ಕೊಡಗು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಒದಗಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆಗದಿರುವ ರಸ್ತೆಗಳ ಹಾಗೂ ಸೇತುವೆಗಳ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಜಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಸಿ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಟಾರ್ ಹಾಕಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ನಮ್ಮ ಮೆಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗದಿದ್ದರೆ ಈಗ ರೈತರ ಜಾಥಾ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಯಾವ ರೀತಿ ಬಂದಿದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ನಾಳೆ ಮೆಲೆನಾಡಿನ ಜಾಥಾ ಬರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾವ್ ಅವರಾಗಲೀ ಇಲ್ಲವೇ ಮಾನ್ಯ ಚಂದ್ರೇಗೌಡರಾಗಲೀ ಲೀಡರ್ ಆಗಬಹುದು.

ಈಗ ಮಲೆನಾಡಿನ ಸಂಪತ್ತಾದ ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತನ್ನು, ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು, ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹಾಗೂ ಆ ಭಾಗದಿಂದ ಹರಿದು ಬರುವ ನೀರನ್ನು ಬಯಲು ಸೀಮೆಯವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ವರಮಾನ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸಹ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಒದಗಿಸಿ ವಿಶೇಷ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಕಳೆದ ೨೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆಗದಿರುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಜನರು ವಲಸೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಕಾರಣ ಸ್ವಮಗಳೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಜನರು ವಲಸೆ ಬರುವುದೂ ಸಹ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿ ರಾಮೇಟೇರಿಯಲ್ಸ್ ಸಿಗುತ್ತದೋ ಅಂತಹ ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಖಾನೆ ತೆರೆಯಲು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ರಾಮೇಟೇರಿಯಲ್ಸ್ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗಲಿ ಅಥವಾ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಿಗಲಿ, ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಖಾನೆ ತೆರೆಯಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಡದೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೇರಳ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್‌ನಿಂದ ಜನರು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬರುವವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಕೆಲಸಕೊಟ್ಟು ನಂತರ ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಬೇಕಾದರೆ, ರಾಮೇಟೇರಿಯಲ್ಸ್ ಸಿಗುವ ಕಡೆಯೇ ಕಾರ್ಖಾನೆ ತೆರೆಯಲು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಜನರು ವಲಸೆ ಬರುವುದೂ ಸಹ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ, ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದುವರೆಯಲು ಬಿಟ್ಟರೆ, ವಲಸೆ ಬರುವವರಿಗೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಕೊಳೆ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಅಸ್ವತ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ತೆರೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಕಾಲ ಬರಬಹುದು. ಅದಕಾರಣ ಇದಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸರ್ಕಾರ ಚಲಿಸುತ್ತಾ ಮೇಲೆ ಕೆಲವೇ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಭಾವವೇ ಕಾರಣ. ಯಾರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೋ ಯಾರು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗುತ್ತಾರೋ, ಅಂತಹವರ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿವೆ. ನನ್ನಂತಹ ಬಡಪಾಯಿ ಇರುವ ಜನಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಅದೇ ಚಿನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ, ಹೊಳೆನರಸೀಪುರದಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿವೆ. ಆದಕಾರಣ ಕಳೆದ ೨೦ ವರ್ಷಗಳ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಿರುವ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ತಾವು ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಜ್ಞಾಪಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ಉಪ್ಪು ಮಾರುವವನು ಅತ್ತರೆ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಮಾರುವವನು ಹೊರಳಿ ಹೊರಳಿ ಅತ್ತನಂತೆ. ಆ ರೀತಿ ಇದು ಆಗಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ.—ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈಗಿರುವ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಏನು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ, ಅದು ಕೂಡಲೇ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಅದು ಕೇವಲ ಪ್ರಸ್ತುತದ ಸ್ಥಿಮಾನಗಳಾಗಿ ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಯಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರತಿಫಲ ಕೂಡಲೇ ಜನರಿಗೆ ತಲುಪುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾವ್ ಅವರು ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಒಂದು ಟೀಕೆಗೂ ಅವರು ಗುರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಶೀಘ್ರ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪೈಲ್ ಗಳ ವಿಶೇಷಾರಿಯಾಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಇವರು ಇಷ್ಟೊಂದು ಹೊಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇವರು ಇನ್ನೂ ೫ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮರದ ಗೂವನ್ನು ಮೊಳಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನೋಡಬಹುದು, ಅದಂತೆಯೇ...

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ನೀವು ಅವರನ್ನು ಎಷ್ಟೇ ಹೊಗಳಿದರೂ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಥರ್ಡ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಾಲ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಹೆಜ್ಜೆರೇನೂ ಸೇರಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾವ್ ಅವರು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಬಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಜಾಗ ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಾನು ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಸಹ ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗುವ ಆಸೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ರಾಮಯ್ಯ ನವರು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರುವವರೆಗೂ ನನಗೆ ಆ ಜಾಗ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಗೊತ್ತು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಯಾವುದೇ ಆಸೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತು ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾವ್ ಅವರನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಬೆಳಕನ್ನು ಬೆಳಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಕತ್ತಲೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಪೂರ್ಣ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ, ಇದು ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲಿನ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲ ಸೂಚಿಸಿ, ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ತಮಗೂ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ (ಜಯನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವರ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಂತಿಲ್ಲ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದು ಕೇವಲ ಹನ್ನೆರಡು ದಿವಸವಾಗಿದ್ದಾಗ ಮುಂದೆ ತಾನು ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೇ ತಿಳಿಸುವಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಸಾರಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ, ಜ್ವಲಂತವಾದ ರೈತರ ಹೋರಾಟದಿಂದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ರೈತರ ಚಳವಳಿ ಮತ್ತು ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ಈ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡ ಅನೇಕ ತೀರ್ಮಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೂ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಿವೃತ್ತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೇವಾ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮತ್ತು ಪುನರ್ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ರೂಢಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿರುವುದು, ಹಾಗೂ ಕಡತಗಳ ತೀವ್ರ ವಿಲೇವಾರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಮುಂತಾದವು ಆದರೆ, ನನಗೆ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಸಭೆ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಗೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಅವರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿ ನೇಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿತೆನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಮಜಾಯಿಷಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೂ ಕಡತಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಏನು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಮೊದಲು ನಾವು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆನ್ನುವ ಸೂಕ್ತ ಉತ್ತರ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು, ಆದರೆ ಈಗ “ಗಮನಿಸಲಾಗಿದೆ” “ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿದೆ” ಎಂದು ಅಕನಾಲ್ಡ್ ಮೆಂಟ್ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಉತ್ತರಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಶಾಸಕರಾದ ನಾವುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರಲೇಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಅಂತಹ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ಬಂದಿರುವ ಆರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮೊದಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ತಾವೇ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ಆದರೆ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತಮ್ಮ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ನಮಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ, ಶಾಸಕರೂ ನಾವುಗಳು ಅವರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಸೂಕ್ತ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉತ್ಸಾಹ ತಮಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ತಮ್ಮನ್ನು ಕರ್ಣನಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರು. ನೀವೂ ಕೂಡ ಕರ್ಣನೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರಿ. ಆದರೆ, ಕರ್ಣನು ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ದುರಂತ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ತಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಮುಂದಿನ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಯೋಚಿಸದೆ ಮಾತು ಕೊಟ್ಟು, ಕೊಟ್ಟ ಮಾತನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಲಿ ಬಿದ್ದು ಸಾವುಮಿ ನಿಷ್ಠೆಗಾಗಿ ಪಾಶಾಚಾರ್ಯ ಮಾಡಿದ ಕರ್ಣನ ಜೀವನ ದುರಂತದಲ್ಲಿ ಅಂತ್ಯಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಆತನು ತನ್ನ ತಾಯಿ ಕುಂತಿದೇವಿಗೆ ಮಾತು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಮಹಾಭಾರತದ ಮುಖ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದ ಅರ್ಜುನನು ತನ್ನ ತಮ್ಮನೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿ ದುರ್ರೋಧನನ ನಿಷ್ಠೆ ಅವನಿಗೆ ಅಡ್ಡ ಬರುತ್ತದೆ ; ಕುಂತಿದೇವಿಗೆ ಮಾತು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಅರ್ಜುನ ಉಳಿಯುತ್ತಾನೆ, ನಂತರ ಮರುಗುತ್ತಾನೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಯುದ್ಧಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ವಿಪ್ರನ ವೇಷದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕರ್ಣ ಕುಂಡಲಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, ಇದುವು ತನ್ನ ಪಾಣವನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಉಪಾಯವೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ, ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ತನ್ನ ವಚನಗಳಿಂದ ಕರ್ಣ ಅಂತ್ಯವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ದುರಂತ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ದಾನಶೂರ ಕರ್ಣ ನಮಗೆ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ, ಹಾಗೆ ತಮಗೂ ಆಗಬಾರದನ್ನುವುದೇ ನಮ್ಮ ಅಭಿಲಾಷೆ. ಸಭೆ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಯಾವುದೋ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಾತು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ, ಆ ಮಾತುಗಳು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಬರುವಾಗ ಅನೇಕ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳು ಇರುತ್ತದೆ. ಕಾನೂನಿನ ಅಡ್ಡಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಮಾಡಿಸಬಾರದೆಂದು ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಶಕ್ತಿಗಳು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ತಮ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಕೆಲವೊಂದು ಸಲ ಆತುರದ ತೀರ್ಮಾನಗಳಾಗುವುದೂ ಉಂಟು. ಆದುದರಿಂದ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತಾವು ಮಾತು ಕೊಟ್ಟು ಅದರಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ಕೆಲವರು ಸನ್ಮಾನ ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ; ತಮ್ಮಿಂದ ವಚನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥಾ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತಾವು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಇದರಿಂದ ಮುಂದೆ ತಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ.

ಈ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ತಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಧೈರ್ಯವಾದ ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಮುಂದೆ ಏನಾಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಂತೆ ಮುಂದೆ ಕೂಡ ತಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶವಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳಾಗುತ್ತವೆಂದು ಆಸೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವಧಿಯಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಕಳಂಕ ಬರುವಂಥ ಎರಡು ಕೆಲಸಗಳಾಗಿವೆ. ಒಂದು : ಪತ್ರಿಕಾಲಯಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ ದಿಗ್ವಿಂಧನ. ತಮ್ಮ ಯಾವ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆಗೊಂಡ ಈ ಕೆಲಸ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಕಳಂಕ ತರುವಂಥ ವಿಚಾರ. ಅದು ಆಗಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಆಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ಹಾಗೆ ಆಗದ ಹಾಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನನಗೊಂದು ಸುದ್ದಿ ಬಂದಿದೆ ಅದು ನಿಜವೋ ಏನೋ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮುಷ್ಕರ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವು ಜನ ಕಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಾರದೆಂದೂ, ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಪರಿಣಾಮ ತೀವ್ರವಾಗುತ್ತದೆಂದೂ ಬೆದರಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದು ನಿಜವಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಣ ಆ ರೀತಿ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ವೈದ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಪ್ರದಾಯವು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯಬಹುದು.

ಈ ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಕಳಂಕ ತರುವಂಥವುಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು, ತಮ್ಮ ಕಡೆಯವರೇ ಆಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ, ಪೊಲೀಸರ ಮುಖಾಂತರ ಇದು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರಬಹುದು, ಆದರೆ ಇದು ಆಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ರೈತರ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ನರಗುಂದ, ನವಲಗುಂದನಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆದಾಗ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ವತಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಗಿರಿ ದಿವ್ಯಾಂಡುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟರು. ಆಗ ರಣಿ ಕೋಟೆ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ನಮ್ಮ

ಪಕ್ಷದ ವತಿಯಿಂದ ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಗ ತಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ೧೦-೧೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಅದರಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಲಿಂಗ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಪ್ರಚಾರವಾಗಿದೆ. ಈ ಲಿಂಗ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ತಲುಪಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರೈತರ ಬೇಡಿಕೆಗೂ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈಡೇರಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಮುಖಾಂತರ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಈಡೇರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವೆನಿಸುವ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದುಂಟು. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಲಿಂಗ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅದೇಕೆ ಪಕ್ಷದವರು ಒಂದು ಕಡೆ ಇರಲಿ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷಗಳವರು ಈ ಒಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೆನಿಸುವ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ರೈತರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಕ್ರೋಸ್ಕರ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅಭಿನಂದನೆ ಮಾಡಿದ್ದುಂಟು. ನಂತರ ಕೆಲವಾರು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ರೈತರ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು, ರೈತರ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಒಂದು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನನಗೊಂದು ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದು ಆಗಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ನರಗುಂದದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನವಲಗುಂದದಲ್ಲಿ ಅದಂಥ ಹೋರಾಟ ರೈತರ ನೇರವಾದಂಥ ಹೋರಾಟವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿತ್ತು, ಆಗ ಯಾವುದೇ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ನಾಯಿಡು ಹೋರಾಟ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆ ರೀತಿಯಾದಂಥ, ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರವೇಶವಿಲ್ಲದಂಥ ರೈತ ಸಂಘಟನೆಯಾಗಬೇಕು, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಸಂಘಟನೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಇತ್ತು. ಸರ್ಕಾರ ಲಿಂಗ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದು ಆಗದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನೇ ಕೇಳಿ ಮುಂದಿನ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಬೇಕೇ ಹೊರತು ಈ ಮಧ್ಯೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು. ಈ ರೈತರ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ನಮ್ಮದೇ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದಂಥ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಹಿರಿಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುರುಪಾದಸ್ವಾಮಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ರಚನೆಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ರೈತರ ಹೋರಾಟ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ೬ ತಿಂಗಳಾಯಿತು, ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ರೈತರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಈಡೇರಿದೇ ಹೋದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಏನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಬೇಡಿಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಸಮಾಧಾನವಾಗದೇ ಹೋದರೆ ನಾವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಖುಷಿ ಜಮೀನಿನ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ನೀರು ಬಂದು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದರ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಜೊತೆಗೆ ಫಲವತ್ತೂ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ೨೦೦-೨೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಎಕರೆಗೆ ಇದ್ದುದು ನಂತರ ೨೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗಳು ಆಗುವುದು ಸತ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿ ಹಾಕಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

(ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಮ್ಮ ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು).

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿ ಹಾಕಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ, ಹಿಂದೆ ಆ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಇತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನನ್ನ ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ, ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜ ಎಂದು. ಖುಷಿ ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರು ಬಂದು ಫಲವತ್ತಾಗುತ್ತದೋ ಆಗ ಅದರ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ನೀರು ಬಂದಾಗ ಆ ಜಮೀನಿನ ಬೆಲೆ ಏನು ಹೆಚ್ಚಾಯಿತೋ ಆಗ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು. ಭೂ ಶಾಸನದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಮೂಲಕ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶದ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಪರೇನಿಯಲ್ ವಾಟರ್

ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಅದರ ಭೂಮಿತಿ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್ ಏನು ಇರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಖುಷಿ ಜಮೀನು ೫೬ ಮಿತಿ ಎಕರೆ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ ಇರುವಂಥಾದ್ದು, ನೀರು ಬಂದು ಫಲವತ್ತು ಆದಾಗ ೧೦ ಎಕರೆ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ೫೬ ಎಕರೆ ಖುಷಿ ಜಮೀನು ಇರುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ಫಲವತ್ತು ಜಾಸ್ತಿಯಾದಾಗ ಈ ರೀತಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಆ ಒಂದು ಭೂ ಮಿತಿಯು ಭೂ ಶಾಸನದಂತೆ ಕಡಮೆಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಯೂನಿಟ್ಸ್ ಇದ್ದರೆ ನೂರಾರು ಎಕರೆ ಖುಷಿ ಇರುವುದು ತರಿ ಆಯಿತು ಆಗ ಇವುಗಳ ಹಿಡುವಳಿಯ ಮಿತಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಮೊದಲು ಎಕರೆಗೆ ೨೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಇದ್ದುದು ನೀರಾವರಿಯಾದಾಗ ೨೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯಾಗುತ್ತದೆ ನಿಜ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಲೇ ಔಟ್ ಚಾರ್ಜಸ್, ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಚಾರ್ಜಸ್ ಹಾಕಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದಂಥ ರೆವಿನ್ಯೂ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅಥವಾ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ನಿರ್ವಹನವಾಗಿ ಅದರ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿದಾಗ ಆಸ್ತಿ ಮೊತ್ತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ವೆಲ್ತ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎಲ್ಲಾ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಮಾರುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಗೈನ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಸ್ಥಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆದ ಮೇಲೆ ತಾನೇ ಆ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಾಗ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಆಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್, ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಾವು ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ೭೦೦-೮೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅಂಥಾ ಜನರಿಗೆ ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು ಜಮೀನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಅರ್ಧ ಎಕರೆ, ಮುಕ್ಕಾಲು ಎಕರೆ, ಕಡಿಮೆ ಜಮೀನು ಇರತಕ್ಕವರು, ಬಡತನದ ರೇಬಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರತಕ್ಕವರು ಮೇಲೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಬೆಲೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ರೈತ ಬೆಳೆದಂಥ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಮಾತ್ರ ಆ ರೈತ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೂಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

೬-೦೦ ಪಿ.ಎಂ

ಇವತ್ತು ರೈತರು ಬೆಳೆಯುವಂಥಾ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರ ಪ್ರಯುಕ್ತ ೫ ರೂ. ೫೬ ರೂ. ಏನು ಮಿನಿಮಂ ವೇಜಸ್‌ನ್ನು ರೈತ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದೆ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ರೈತನಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಬೆಲೆ ದೊರೆತರೆ ಅವನು ಯಾರನ್ನು ರೈತ ಕಾರ್ಮಿಕನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೋ ಅಂಥವನಿಗೆ ಅವನ ಪರವಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿ ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯವರು ಕಾರ್ಖಾನೆ ಯವರು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ೩ ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ವೇತನಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದನ್ನಾಗಲೀ ಇಲ್ಲವೇ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಬಡ್ತಿ ಕೊಡುವಂಥಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಾಗಲೀ ರೈತ ಕಾರ್ಮಿಕನಿಗೂ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ರೈತನು ಬೆಳೆದಂಥ ಬೆಳೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ದೊರೆತರೆ ರೈತ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೂ ಸಹ ಅವನ ವೇತನವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಂ. ಘಾಡಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾವು ಬೆಳೆಗೆ ೧೧½ ಗಂಟೆಯಿಂದ ಕುಳಿತಿದ್ದೇವೆ, ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇನ್ನು ಬಹಳ ಜನ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಇವತ್ತು ಡಿಸ್ಕಷನ್ ಮುಗಿದು ನಾಳೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಿ.ಎ.ಸಿ. ಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಮಯ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ, ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಒಂದು ದಿವಸ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕುಳಿತುಕೊಂಡರೆ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಆದುದರಿಂದ ರೈತರ ಒಂದು ತೊಂದರೆ ಏನಿದೆ, ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದಂಥ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ಲಾಕಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು ರೈತರಿಗೆ ಅವನು ಬೆಲೆದಂಥ ಬೆಲೆಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆಲೆ ದೊರೆತರೆ ಅನಂತರ ಯಾರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದೇ ರೈತ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರಿಗೂ ಸಹ ಮಿನಿಮಂ ವೇಜಸ್ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಾವಿರಾರು ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ರೇಷನ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದೆಂದು ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅದು ಕಾರ್ಯಗತವಾದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಾನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇವತ್ತು ರೇಷನ್ ಕಾರ್ಡ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಯಾರಾದರೂ ನಮಗೆ ರೇಷನ್ ಕಾರ್ಡ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಎಂ.ಎಲ್.ಎ.ಗಳು ಸರ್ಟಿಫೈ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಅವರ ಮನೆ ಯಲ್ಲಿ ರೇಷನ್ ಕಾರ್ಡ್ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು with due verification ಎಂದು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಕರಾರು ಮಾಡಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಪುನಃ ನಾವು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡುವವರಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಡ್ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆವು. ಇದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದನ್ನು ಸಹ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡನೆಯಾಗಿ ಜನಗಣತಿ ಬೇರೆ ಶುರುವಾಗಿದೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆಲ್ಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ, ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ಕಡೆ ರೇಷನ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಕೆಲಸ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ಥಗಿತವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ರೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸಾವಿರ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ಹಂಚುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ಎರಡನೆಯ ಹಂತದ ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ೫೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಾಲದು ಅಂತ ೩ ನೇ ಹಂತದ ಯೋಜನೆಗೂ ಸಹ ೧೫೦ ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳ ಅಂದಾಜು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಮೊನ್ನೆ ಕೆಲವು ಶಾಸಕರುಗಳು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆವು, ಆ ರೀತಿ ಹೋದಾಗ ಬೊಂಬಾಯಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ೬೦ ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ೪೩೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂತು. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರು ಹೇಳಿದರು ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ನಾವು ಗೌವರ್ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ದವರ ಮೂಲಕ ೬೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಸಹ ಕೇಂದ್ರದವರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿ ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಅದನ್ನು ಬೇಗ ೩ನೇ ಹಂತದ ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಏತಕ್ಕಿಂತ ಇವತ್ತು ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಗಳು ಏರುತ್ತಿದೆ, ಬರೀ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ಸಾಕಷ್ಟು ಪೂರೈಕೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ವೆನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನೇ ಸೌದೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವತ್ತು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕ್ಷುಡ್ಧಿಡು ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಮರಗಳೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಮುಂದೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶ

ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಇಂದನದ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ವಿಚಾರದ ಸಲುವಾಗಿ ಮರಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ತೀವ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಬೈಯೋಗ್ಯಾಸ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಜೈನಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೊಂದು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಜೆ.ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕುಟುಂಬದವರೂ ಒಂದೊಂದು ಬೈಯೋಗ್ಯಾಸ್ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ೩ ಸಾವಿರ, ೫ ಸಾವಿರ ವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ರೂ. ೮೦೦/- ೧ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಮನೆಯವರು: ಸಹ ೨ ಹಸುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರು ೩ ಹಸುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರು, ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಕ್ಕಸ್ಸನ್ನು ಸಹ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಗ್ಯಾಸ್‌ನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಪಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜೈನಾ ದೇಶದವರು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ಬೈಯೋಗ್ಯಾಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಬೈಯೋಗ್ಯಾಸ್‌ನ್ನು ಕಮ್ಯೂನಿಟಿವೆಲ್ಸ್ ತರಹ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ವೆಲ್ಸ್, ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಅದೇ ರೀತಿ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಬೈಯೋಗ್ಯಾಸ್ ಆಗಬಾರದು, ಇದನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕುಟುಂಬದವರೂ ಸಹ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಬಹಳ ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದುದರಿಂದ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ನಿಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಅಮೇಲೆ ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ವಿಜಯನಗರ ಸ್ಪೀಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾವು ಹಿಂದೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದೆವು, ಅಮೇಲೆ ಏನಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾದ ವೇಳೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಸೂಚನೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಏನೆಂದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ವಿಜಯನಗರ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮುಂದೆ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಸಾಗಿಸಲು ರೈಲು ಮಾರ್ಗಗಳ ಅಡಚಣೆ ಇರುವುದರಿಂದ ವಿಜಯನಗರ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಅಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದಾಗ ನೇರವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಿಸಬಹುದು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಉಕ್ಕನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಇರುವಾಗ ತೆಂಗುಭದ್ರಾ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರಿನ ಥರ್ಮಲ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಿಂದ ವಿಧ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಪಡೆದು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಫರ್ನೆಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗತದೆಯೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲಿನ ಅನಾಹುತ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆದರೆ ಅದು ವಾಸ್ತವವಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಬಾರದು; ಆದರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡಿದ್ದು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ಸಮುದ್ರ ತೀರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಂಥದ್ದು ಒಂದೊಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರೀಜನಲ್ ರಿಫೋರ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಅನುಕೂಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ನಿಧಾನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಕುದುರೆಮುಖ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿರಬಹುದು. ಕೇಂದ್ರದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಂಡೋನೇಶಿಯಾಗೆ ಹೋದಾಗ ಬಲಿಷ್ಠ ಸರಬರಾಜಿನ ಬಗ್ಗೆ ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಸಮುದ್ರ ತೀರದಲ್ಲಿ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಇದ್ದಾಗ, ಅನುಕೂಲ ಇದ್ದಾಗ ಕುದುರೆಮುಖದ ಅದಿರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮಂಗಳೂರಿನ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಯೋಚಿಸಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಈ ವರ್ಷವನ್ನು ಅಂಗವಿಕಲರ ವರ್ಷವೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಆಚರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರೀ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೨ ರಷ್ಟು ಕಾಯ್ದಿರಿಸುವ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಶೇಕಡ ೪ ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿರುವ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೆನಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ, ಒಬ್ಬ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪದವೀಧರ ತನ್ನ ಕೊನೆ ವರ್ಷದ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಹೋಯಿತು. ನಂತರ ಹೇಗೋ ಬೆಳಗಾಂ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ. ಆತನ ಹೆಸರು ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ ಎಂದು. ಆತ ಡಾಕ್ಟರ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹನಾದ. ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಸಹ ಪಡೆದಿದ್ದ. ಅವನು ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖಾ ನಿರ್ದೇಶಕರನ್ನು ಮತ್ತು ಆಗಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೆಲಸ ಕೇಳಲು ಹೋದಾಗ ಅವನನ್ನು ತುಚ್ಛ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರುವ ಪದವೀಧರರಿಗೇ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ. ಕಣ್ಣು ಇಲ್ಲದವನಿಗೆ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಂದು ಕಳುಹಿಸಿದರಂತೆ. ಆ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಈಗಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಆತ ಬಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, ನಾನು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಆಲೋಚಿಸಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಕೆಲಸ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಈಗ ೬ ರೀತಿಗಳು ಗಳಿದ ಆತ ಡಾಕ್ಟರ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ರೀತಿಯ ಕಳಕಳಿ ಇದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಂಗವಿಕಲರ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣು, ಕಿವಿ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಮೂಕರಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲೇ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಭಾಗವನ್ನು ತೆರೆದು ಅಲ್ಲಿ ಅಂಥವರಿಗೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅವರೂ ಕೂಡ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಮುಂದೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲರು ಮತ್ತು ಮನೋವಿಕಲರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲೇ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಸಾರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಸ್ ದರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಏರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತೈಲದ ಬೆಲೆ ಏರುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಬಳ್ಳಿಯ ಕಾರಣ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ತೈಲದ ಬೆಲೆ ಶೇಕಡ ೧೦ ರಷ್ಟು ಏರಿದರೆ ಇವರು ಶೇಕಡ ೨೦ ರಷ್ಟು ದರವನ್ನು ಏರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಾಗಲೀ ಸಾರಿಗೆ ಬಸ್ಸುಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಷ್ಟು ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಳೆದ ೩ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಏನೇನು ಪುರೋಚನವಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ನೂರಿನ್ನೂರು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೇವಲ ೬೦-೭೦ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಶೇಕಡ ಆರೂಪುರ ಬಡಿದರದಲ್ಲಿ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದು ತಮ್ಮ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸುಮಾರು ೮೦೦ ಚಾಸಿಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ರೀತಿಯಾದರೂ ಸಾಲ ಪಡೆದು ಬಸ್ ಅನುಕೂಲ ಕೊಟ್ಟು ದರವನ್ನು ೫-೧೦ ಪೈಸೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ ಜನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಸ್ಸಿಗೆ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತಿ

ನಿತ್ಯ ನಾವು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಾಧ್ಯ ಕ್ರೂರತೆ, ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ನೇತಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ; ದರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಏರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಂದ ಹಣಗಾಸಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಬಸ್ಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಮಿಳಾಡು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರುವ ಹಾಗೆ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದಲಾದರೂ ಸಾಲ ಪಡೆದು ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತಿತರ ನಗರಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾರಿಗೆ ವಾಹನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ದಳದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಯ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆ ಕೇವಲ ಅದೊಂದರಿಂದಲೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವೋದಲು ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ದರಿಂದ, ಕಾರ್ಯ ದಕ್ಷತೆಗೋಸ್ಕರ ಕೇವಲ ತುಕಡಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊನ್ನೆ ಹೆಚ್.ಎ.ಎಲ್. ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಹಲೆಯಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ದಳ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಆದರೆ, ಜನರನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕ್ರಮ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಆ ರೀತಿಯಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆ ಸುಧಾರಣೆ ಜೊತೆಗೆ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತೆಂದು ಹೇಳಿ, ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎ.ಬಿ. ಬೆಡಗಿ (ಸಾದಲಗ).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವರ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ, ರಾಜ್ಯದ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಮತ್ತು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಿಯಮದಂತೆ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳು ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿತ್ತೋ, ಈಗಿರುವ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿದೆ ಎಂಬುದು ಗಮನಿಸಿ ನೋಡಬೇಕಾದ ಅಂಶ. ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ಸಮಸ್ಯೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ನಂತರದ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವ ಹಂತ ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆಯೆಂದು ಸಂತೋಷ ಮತ್ತು ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಮಸ್ಯೆ ಈ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ದುರ್ಬಲ ಮಾಡುವಂಥ ವಿಷಯಗಳು. ಈ ಘಟನೆಗಳಿಂದ ನಾವು ನಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸದೇ ಹಿನ್ನಡೆಗೆ ಹೋಗುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತತೆ, ವೈಚಾರಿಕ ಭಿನ್ನತೆ, ಮತ್ತು ಸಮಾಜವಾದದಲ್ಲಿರುವಂಥ ಉತ್ತಮ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬದಿಗಿಟ್ಟು ಪ್ರಜಾತಂತ್ರಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬದಿಗಿರಿಸಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಡಕುಂಟು ಮಾಡುವ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಟ್ಟು ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಸೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ನಿರರ್ಥಕವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ವಿನಾಶಕಾರಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದ ಬಗ್ಗೆ ನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಸರ್ವತೋಮುಖವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕೆಲವು ಹೊಸದಾದರೂ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವಂಥವುಗಳೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೇಷ್ಠತೆವಾಗಿ, ನೆರೆ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಸಂಕಟದ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ, ರೈತರ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ, ಕೈಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು. ಆಡಳಿತದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಫೈಲುಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಬಗೆಗೊತ್ತಿ ತೀವ್ರವಾದ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಕೆಲವು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಸಮಿತಿಗಳ ವಿಸರ್ಜನೆ, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ನಾಂದಿಯಾಗುವಂಥ ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಆದಷ್ಟು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಜನರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು

ಒದಗಿಸಿ ನಮ್ಮದಿ ತಂದುಕೊಡುವುದು, ಅವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳ ವಿತರಣೆ, ಮುಂತಾದ ಪ್ರಗತಿಡಾಯಕವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಬೆಲೆಗಳ ಏರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಪರಿಹಾರವಾಗದ ಬೃಹತ್ ವಿಷಯ, ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರ ಆರ್ಥಿಕಾ ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಗ್ರತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯ, ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ೧೭೫ ಪೈಸೆ ಒಂದು ಕಿಲೋ ಸಕ್ಕರೆಗೆ ಇದ್ದ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ೧೨ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ತಂದು ಚಹಾ ಮಾಡಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಯಾವುದೇ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಾಗಲೀ ಹಿನ್ನಡೆ ಮತ್ತು ಮುನ್ನಡೆ ಎಂಬುದು ಇರುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ಕುಸಿಯುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಯಾವ ವಸ್ತುವಿನ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೋ ಆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ, ಬೀಡಿ ತಂಬಾಕನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷ 10 ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ 10 ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷ 11 ರೂಪಾಯಿ ಇರುತ್ತದೆ. 10 ರೂಪಾಯಿ ಇರುವಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ತಂಬಾಕನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಬೆಲೆ ಕುಸಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ವಿಷಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಚಳುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಲು ಆಸ್ತದವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿತು ವೈಚಾರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳೂ ಸಹಕರಿಸಿ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಶದ ಮುನ್ನಡೆಗೆ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ, ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕು. ರೈತರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಕೂಲಿ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಸದೃಢ ರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಲ್ಲದೇ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ವಿತರಣೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಸೋದಿಯ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೀಗೆ ನಾವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮುನ್ನಡೆದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವ. ಎಲ್ಲ ಬಡಗಿಟ್ಟು ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆತಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅಶಾಂತತೆಯಂತವಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದಿಢೀರಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ಮುನ್ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾಯರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿರುವಂಥ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಯಾವ ಲೋಪದೋಷಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಹೃದಯದ, ನಿರ್ಮಲ ಮನಸ್ಸಿನ, ಶುದ್ಧ ಭಾವದ ಯೋಗ್ಯ ಆಡಳಿತದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಭರದಿಂದ ಸಾಗಿವೆ. ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಸಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ತದ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ರಾಜ್ಯ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಭೂ ಹಿಡುವಳಿ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪವೆಚ್ಚದ ಮನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಬಡಜನರಿಗಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅಲ್ಪವೆಚ್ಚದ ಮನೆ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ತೊಡಕುಗಳಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೇ ಸರ್ಕಾರ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅದು ಜನರಿಗೆ ತಲುಪದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಾಗ ಮಾಲೀಕರು ವೈಪ್ರೋಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಸ್ವೀಕೃತವಾದ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರೆಯದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಬಡಜನರಿಗೆ ಏನೂ ಲಾಭ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಡಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ಬೇಗ ಹಿಯರಿಂಗ್ ಮಾಡಿಸಿ ಬಡಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಸಣ್ಣ ನಿರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದರೆ ಕೂಡಲೇ ಸ್ವೀಕೃತವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಲುಪಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಣ್ಣ ನಿರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಎದುರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ವಕೀಲರಿಗೆ ಸ್ವಾಂಧಿಂಗ್ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ರಿಕ್ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ನಾನು ಒಂದು ಸ್ಟೇ ಎದುರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಆಕ್ವಿಷಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಾಯಿದೆ

ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಕಾಯಿದೆಯಾಗಿದ್ದು ಇದನ್ನು ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಕಾಯಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ.ಬಿ. ಬೆಡಗಿ.— ಇಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನಿವೇಶನದ ಸಲುವಾಗಿ ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾಯಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ.ಬಿ. ಬೆಡಗಿ.— ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ತೊಡಕುಗಳಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೇ ತೊಡಕುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

6-30 ಪಿ. ಎಂ.

ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡದೆ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಪರಿಣಮಿಸುವಂತಹ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಾಲವನ್ನು ವಜಾಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜೀತ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಬೇಕು. ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಸಾಲಗಳನ್ನು ವಜಾಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರು, ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರ ಸಾಲಗಳನ್ನು ವಜಾಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಒಬ್ಬ ಮಧ್ಯಮ ರೈತ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ, ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೈತರು ಇದ್ದಾರೆ. ಕನಿಷ್ಠ ದರವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಬೇಕು. ಕೂಲಿಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಬಡ ರೈತರು 50 ಲಕ್ಷ ಇದ್ದಾರೆ. ನೀರಾವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸುವುದು, ಕೈಮಗ್ಗ ಯಂತ್ರಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸಿ ಪೋಷಾಹ ಕೊಡಬೇಕು. ಜನಶಾಲ ಬಟ್ಟೆ ತಯಾರಿಕೆ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಅರ್ಬನ್ ಸೀಲಿಂಗನ್ನು ಮರೆತಂತಾಗಿದೆ. ಕೂಲಿಕಾರರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ವೀಮ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕುವಾಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಜನಗಳಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯ-ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಜನಗಳಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಇರಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕ ವಸತಿಗಳು, ನೋಟ್ ಪ್ರಸಕ್ತಗಳು ಸರಿಯಾದ ವೇಳೆಗೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸರ್ವದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಪರಿಣಮಿಸುವಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ವಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀಮತಿ ಅನಸೂಯಾ ಗಜಾನನವರ್ಮ (ಅಂಕೋಲ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಓದುತ್ತಾ ಹೋದಾಗ ೧೦ನೇ ಪೇಜ್ ನಿಂದ ೧೧ನೇ ಪೇಜ್‌ಗೆ ಬಂದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅರಣ್ಯವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಬಾರದು, ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅರಣ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹೋದಕಡೆ ಅಂತಹ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚ ಬೇಕು. ಉರಿಯಲು ತೊಂದರೆ ಇದೆ, ಬಯೋಗ್ಯೋಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರು, ನಾನು ಬಹಳ ಆಸೆಯಿಂದ ಓದುತ್ತಾ ಹೋದೆ ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರೇ ಹೊರತು ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಅಡವಿಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನನಗೆ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅಡವಿ ನಾಶಮಾಡಿ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಪಡೆಯ ಬಾರದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಳೀ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಈ ತರಹ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಅಡವಿ ಹಾಳಾಗಿದೆ. ಈಗ ಬೇಡ್ತಿ ಮತ್ತು ಅಘನಾಶಿನಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಡ್ತಿ ಯೋಜನೆ ಒಂದರಿಂದಲೇ ೫೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಅಡವಿ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಶಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನ ಬೇಡ್ತಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದಾಗ ಸರ್ಕಾರ ತಜ್ಞರು ಸಮಿತಿ ಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ನೇಮಿಸಿದೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರ ಪರವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯವರು ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಭರವಸೆ ನನಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡ ಜಲವಿದ್ಯುತ್

ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಕಡಿದು ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹದ್ದನ್ನು ಕೈ ಬಿಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್‌ರವರೂ ಅಡವಿ ಮಹತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಅಡವಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರೂ ಕೂಡ ಅಡವಿ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಮಗುವಿಗೆ ಒಂದು ಪುರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅಡವಿಯನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಬಿಡುತ್ತದೆಂದು ಭರವಸೆ ನನಗಿದೆ. ನಾನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸದನ ಕೂಡ ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ವಿಶೇಷವಾದಂತಹ ಅಡವಿ ಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಸದನದ ಸಹಕಾರ ಸಿಗಬಹುದು ಎಂಬ ಭರವಸೆ ನನಗಿದೆ. ಈಗ ವಿಜ್ಞಾನ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಗುಜರಾತ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರದ ಅಲೆಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತಹ ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆದಿದೆ. ಅದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಸಮುದ್ರದ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡೇ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರದ ಅಲೆಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಬಹುದು. ಉರುಪಲೂ ತೊಂದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಒಂದು ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಅಡವಿ ಹಾಳು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ೨೫ ಸಾವಿರ, ೫೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಅಡವಿಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಹೇಗೆ ? ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಒಂದು ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಬಂಡೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂತಹ ಜಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕೇಂದ್ರದ ಫಾದರ್ಸ್ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಸವಲತ್ತು ಬ್ರಿಟೀಷರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇತ್ತು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ೨೫ ಸಾವಿರ, ೫೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಅಡವಿ ಹಾಳು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಟ್ಟದ ಸವಲತ್ತನ್ನು ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಬ್ರಿಟೀಷರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅಡವಿ ಜಿಲ್ಲೆ ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಎಂದು ದೊಡ್ಡ ಹೆಸರು ಪಡೆದಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸಿ ನಮ್ಮ ಒಂದು ಗಾಡೆ ಇದೆ 'Penhy wise pound foolish' ಎಂದು ಆ ರೀತಿ ರೈತರೂ ಅಡವಿಯಿಂದ ಕೃಷಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಸೊಪ್ಪನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂತಹ ಹಾಸಾಸ್ಸಾದ ಕೆಲಸ ಆಗಬಾರದು. ಅಡವಿ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆ ಹೊರತು, ರೈತಾಪಿ ಜನರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಸೊಪ್ಪಿನ ಮರಗಳನ್ನು ಉಳಿಸುವಂತಹ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು, ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಮಲೆನಾಡನ್ನು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಆಗಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೋಲನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಜಿಲ್ಲೆ-ಕರಾವಳಿಯ ಜಿಲ್ಲೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತೀರಾ ಒಂದುಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಸೇತುವೆಗಳು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಕಾಳಿಯೋಜನೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅರಣ್ಯದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ೧೭-೧೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಸಮತೋಲನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸರಿಸಮಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೆರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ಅಡವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದುದರಿಂದ ಒಂದು ಅರಣ್ಯ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೈತಾಪಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ

ದವರು ಇದರ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಳೆ ಬರುವುದು ತಡವಾದರೂ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ; ಮಳೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಂದು ಆದರಿಂದ ನೆರೆಹಾವಳಿ ಬಂದು ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನ ತೊಂದರೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ನೆರೆಹಾವಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಬೆಳೆ ಕೂಡ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಭೂಮಿಯೊಳಗಿರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಶೋಧಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಒದಗಿಸಿ ಒಕ್ಕಲುತನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಮೂಲಕ ಕೋಕೋ, ರಬ್ಬರ್ ತೋಟಗಳು, ಹಣ್ಣಿನ ತೋಟಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಹೊರತು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ, ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹಣ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ, ಹೈನುಗಾರಿಕೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯೂ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದಮಾಖಾನೆಗಳು ಇಲ್ಲ; ದಮಾಖಾನೆಗಳು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಇಲ್ಲ ಕೆಂಪೆಂದರುಗಳು ಇಲ್ಲ. ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಸಮಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು; ಹಣ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಲಿಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪೋಲೀಸ್ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇ ವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯೋಗ್ಯವಾದುದು, ಅವರು ಸುಳ್ಳು ಬೇಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಯ ಕೊರತೆ ಇದೆ; ಆಹಾರ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಲೋಪದೋಷ ಇದೆ; ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಲಾಲಿಚಾರ್ಜು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ನರಗುಂದ ಮತ್ತು ನವಲುಗುಂದಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರ ಬಂಡಾಯವಾದವನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ, ಪೋಲೀಸರಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ಚಳುವಳಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ವೊದಲು ಸರ್ಕಾರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಅವುಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಲಾಲಿ ಚಾರ್ಜು ಮಾಡುವುದು, ಫೈರಿಂಗ್ ಮಾಡುವಂಥ ಅನಿಷ್ಟಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು. ಜನತೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಸುಬ್ರವ್ಯವಾಗಿರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ೫೦೦ ಜನ ಶಿಕ್ಷಕರು ಇಲ್ಲ; ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ೭-೭ ತರಗತಿಗಳು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಒಬ್ಬರು ಶಿಕ್ಷಕರು ಇಲ್ಲ. ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಇಲ್ಲದೆ ಮಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯ ಹಾಳಾಗುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಅನ್ಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವರ ಲಾಲಿಚಾರ್ಜು ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಜನರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ದರ ಇಳಿಸಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಜೊತೆಗೆ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬೀದಿ ದೀಪದ ಚಾರ್ಜನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ತುಂಬಿಕೊಂಡುವಂಥ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಕಿಂಗೇಗೌಡ (ಚಾಮರಾಜ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಾನು ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಆಪ್ತನೆಯನ್ನು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಕಣ್ಣಿನ ಕಟ್ಟುವಂಥ ಭೂ ದೃಶ್ಯ ಚಿತ್ರ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಿತಕಾರಿಯಾದ, ವಾಯುಗುಣ ಇವೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗ ಎನ್ನುವ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ದೇಶ, ವಿದೇಶಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ

ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿ ಈ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಸುತ್ತಾಹರಣವಾದುದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಖಾದಾಪುರದಲ್ಲಿ ವನ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ನೋಡುವ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಿ, ವಿದೇಶದ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು 'ಆರಣ್ಯ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳು ಮತ್ತು ತಂಗುದಾಣಗಳು' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜಂಟಿ ವಲಯದ ಒಂದು ಕಂಪನಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕು, ಇನ್ನು ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದಲ್ಲಿ ಭಗವಾನ್ ಗೊಮ್ಮಟೇಶ್ವರ ಅಥವಾ ಭಗವಾನ್ ಬಾಹುಬಲಿಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಯ ಸಹಸ್ರಾಬ್ದಿಯ ಆಚರಣೆಯು ಈ ಸಾರಿ ಬಂದಿದೆ. ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯು ಮೂರ್ತಿವೆತ್ತಂತೆ ಗೊಮ್ಮಟೇಶ್ವರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಾ ನಿಂತಿದ್ದಾನೆ. ಪ್ರತಿಮೆಯ ಸಹಸ್ರಾಬ್ದಿಯ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಆಚರಿಸತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿ ಈ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಛ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪವಿತ್ರ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ೧೦ ರಿಂದ ೧೫ ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳಕ್ಕೆ ಬರುವ ನೀರಿಕ್ಷೆಯಿದೆ ಎಂಬುದು ಈಗಾಗಲೇ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ನಿಜಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಒಂದು ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆ.

ಇನ್ನು ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ, ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಜನರ ಉದ್ಧಾರದ ಕಾರ್ಯ ಬಹಳ ಆಗುತ್ತವೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಈ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಕಾನೂನು ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಜನರ ಒಂದು ಹಿತಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು ಬಂದಮೇಲೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಂದು ಈ ಒಂದು ಸಹಕಾರಿ ಕಾನೂನನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ನಾನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಇದರ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ೧೯೮೧-೮೨ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶ್ವ ಕನ್ನಡ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ನಿಜಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಇದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಯುವಜನರಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಾಗಲಿ, ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಾಗಲಿ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ರಿಪಬ್ಲಿಕ್ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಮರ್ಯಾದೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಕ್ರೀಡೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯುವಜನರಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕ್ರೀಡಾಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕ್ರೀಡಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನೊದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ 'ಕ್ರೀಡಾಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿ'. ಯೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಬೇಕಾಗುವ ಕಾನೂನನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಯೋಜನೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಮಾತು. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ೨೦ ಅಂಶದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದರೆ, ನಗರಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಏರ್ಪಾಡು ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು ನಗರಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬಡ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ, ದುರ್ಬಲವರ್ಗದ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಇವು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ, ಬಡ ಜನರಿಗೆ, ದುರ್ಬಲವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ, ನಿವೇಶನ ಇಲ್ಲದ ಜನರಿಗೆ, ಯಾವರೀತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅದೇರೀತಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಬಡ ಜನರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ನಗರಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ

ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಲಹೆ ಇಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಬಿ. ಡಿ. ಎ. ಇದೆ, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಿಟಿ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಇದೆ. ಅವುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಹಾನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಅವಕಾಶವಾಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಹಾನಗರಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಮುಫತ್ತಾಗಿ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಈ ಸಾರಿಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಈಗ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಇಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಪಂಚ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ, ರಸ್ತೆ ಸಮಸ್ಯೆ, ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಂದಾಗ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆದು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಬಿಡಿ ಬಿಡಿಯಾಗಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ಪ್ರಪಂಚಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮುಖಾಂತರ ರಾಜ್ಯದ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪರವಾಗಿ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಏನೆಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳು ಇವೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ತಹ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಹರಿಸಿ, ಪ್ರಪಂಚ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮುಖಾಂತರ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದು ಆರ್ಡರ್ ಆಫ್ ಪ್ರಿಫರೆನ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ವೆನಸ್ಸಿಗೆ ಹೊಳೆದಾಗ ಪ್ರಪಂಚ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಬದಲು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಹರಿಸಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಪೋಲೀಸ್ ಲಾಠಿಚಾರ್ಜ್ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಪೋಲೀಸರು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಜನರು ಬರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರ ಇಚ್ಛೆ ಬಂದಂತೆ ವರ್ತಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅಲ್ಲಿ ೨೫ನ ಸಾಯುವ ಬದಲು ೨೦೦ ಜನ ಸಾಯುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾದಾಗ ಲಾಠಿಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಬೇಡಿ, ಗೋಲಿಬಾರ್ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಮುಷ್ಕರ ಚಳುವಳಿ ಆದಾಗ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಭಯ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಗ್ರೇಟರ್ ಡೇಂಜರ್. ಲೆಸ್ಸರ್ ಡೇಂಜರ್ ಇದೆ. better we have lesser danger than to allow the greater danger to happen. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಒರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲೆಮೊರೆ ನಡೆದಿದ್ದರೆ, ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಎನ್‌ಕ್ವಯರಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಯಾವುದಾದರೂ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಆದಾಗ, ಲಾಠಿ ಚಾರ್ಜ್ ಆದಾಗ ಕಂಡಮಾ ಮಾಡುವ ಪ್ಲಿತಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕೊರಟರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೊಣೆ ಮಕ್ಕಳು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ತಿರುಗಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಭೆಗೆ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ವಿಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

೭-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಅವರು ಎಲ್ಲೆಮೊರೆ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿ, ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಲಾಠಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು....

ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಸೂಯಾ ಗಜಾನನ ಶರ್ಮ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರವಾದಾಗ ಯಾವ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಹಿಂಸಾಕೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಳು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಕೆಂಗೇಗೌಡ.—ಕಳ್ಳಂಬೆಳ್ಳ ಕೆರೆ ಒಡೆದಾಗ ಶ್ರೀ ಸದ್ಯೋಜಾತಪ್ಪನವರು ಹೋಗಿದ್ದರು, ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಹೋಗಿದ್ದರು ಎಂದು ಜನರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲೂ ಬಂತು. ಅವರು ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ನಾವು ವಂದಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸರಿಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನೇ

ಆಧಾರವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದರ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮಾನ, ಅವರ ಒಡವೆ ವಸ್ತುಗಳು ಹೋಗಿವೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ಪೊಲೀಸರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ we are becoming public enemy No. 1 ಎಂಬುದು ಬಂದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಷಹಬಾಸ್ ಹೇಳಿ ನಾವು ಅವರಿಂದ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರು ಎಲ್ಲದರೂ ಎಲ್ಲೆ ಎೊರಿ ನಡೆದಾಗ ಹಾಗೆ ಹೋಗಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎರೋಧಪಕ್ಷದ ಕೆಲವು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ದಾಂಧಲೆ, ಯಾವರೀತಿ ಅಶಾಂತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ. ರೈತರ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವವರು ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಈ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಏನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ಒಂದು ಕಡೆ ಮಗುವನ್ನು ಜಿಗುಟೆ ಇನ್ನೊಂದುಕಡೆ ತೊಟ್ಟಿಲನ್ನೂ ತೂಗಿದಂತೆ. ಆದರೆ ಅದು ಆರೀತಿ ಆಗ ಬಾರದು.

ಇನ್ನು ಟೂರಿಸಂ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಕಲ್ಕತ್ತಾ, ಬೊಂಬಾಯಿ, ಬನಾರಸ್ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರುವಂತೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಪ್ಲಾನಿಟೋರಿಯಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಲು ಇಷ್ಟು ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟಿದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ವಾಗ್ತುಗಳನ್ನು ಮಂಗಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಈಗ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಸದನ ಮುಗಿಯುವ ಸಮಯ ಸಮಾಪವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಏನನ್ನೂ ಮಾತನಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ತಾವು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ,

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ (ಬಸವನಗುಡಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲಿನ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ಸಲ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಹೊಸಬ ನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನನ್ನ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ತಡೆಮಾಡದೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತಗಳನ್ನಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಜನರು ಮಾತನಾಡಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರುವ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಶಹಬಾಸ್‌ಗಿರಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಆರೋಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲವು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಏನು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡ ಬೇಕು. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ವಿಷಯ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲು ಆಗುವ ಚಾರ್ಜ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಬಿಲ್‌ನ ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಆಗದಿರುವ ರೆ ಪುರಸಭೆಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಅಂಡ್ ಸ್ಟೋರೇಜ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರಿಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಕೆಲವು ದಿವಸ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ರೂರಲ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಂ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದೆ. ಬಹಳ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅದೇ ರೀತಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿ ಸಿಟಿ ಭಾರ್ಜಸ್ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಕೆಲಸ

ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ, ಹಿಂದೆ ಹಾಕಿದ್ದ ಪೈಪುಗಳನ್ನು ಜನರೇ ಕದ್ದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬೀದಿ ಲೈಟುಗಳಿಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರೂರಲ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಂ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದರು ಅವೆಲ್ಲಾ ಇವತ್ತು ನಿಂತು ಹೋಗಿವೆ, ಮೊದಲು ಹಾಕಿದ್ದ ಪೈಪುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜನಗಳು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪುನಃ ಅಲ್ಲಿ ಪೈಪುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಬರುವ ರೀಟರನೇ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದಾಗಲಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಭರವಸೆ ಎಲ್ಲೂ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸದೇ ಇರುವುದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿದಂತಾಗಿದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ತಾವು ಒಂದು ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರೀಟರನೇ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಸೌದೆಗೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಸೌದೆಯ ಅಭಾವವನ್ನು ನೀಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಬಯೋಗ್ಯಾಸ್ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಬಯೋಗ್ಯಾಸ್ ತಯಾರಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ರಸ್ತೆ ಲೈಟುಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಬಹುದು, ನಮ್ಮ ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಬಯೋಗ್ಯಾಸ್‌ನಿಂದ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ಯಾಸ್‌ನಿಂದಲೇ ಮನೆಗಳ ಲೈಟುಗಳನ್ನು ಉರಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಶಿ ಎಚ್ ಪಿ. ಮೋಟಾರ್‌ಗೆ ಇದನ್ನು ಆಳವಡಿಸಿ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ೧೦ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳವರೆಗೂ ನೀರಾವರಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಏನು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ ಇದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಾನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆಕಸ್ಮಿಕ ಅಪಘಾತದಿಂದ ನಿಧನ ಹೊಂದಿದ ರೈತ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರ ಧನವನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕೂಡ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ. ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಪರಿಹಾರಧನ ಕೊಡುವುದು ಎಂದರೆ ಇದು ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ಸರ್ಕಾರ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಒಬ್ಬ ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರನು ಆಕಸ್ಮಾತ್ ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದರೆ ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುವಂಥ ಸೌಲಭ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ದೇಶದ ಬೆನ್ನೆಲುಬು ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ರೈತ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷ ನಮಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆದುಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ರೈತನು ಆಕಸ್ಮಿಕ ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದರೆ ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವನ ಕುಟುಂಬದವರು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿರುವುದನ್ನು ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಹೇಳಿದರೂ ಅದನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಟಿಸಿಸಮ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಉಂಟಾಗಿರುವ ರೈತ ಚಳುವಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂಥವರು ಯಾರು, ಇದು ಹೇಗೆ ಆಯಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ರೈತರ ಹಿತವನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಕೊಂಡೇ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ನನ್ನ ಬಂದೂ ಅರಿಕೆ ಏನು ಎಂದರೆ 'ಗಂಡ ಹೆಂಡಿಗೂ ಜಗಳದಲ್ಲಿ ಕೂಸು ಬಡವಾಯಿತು' ಎಂದ ಹಾಗೆ ಈ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಧೋರಣೆ ಎಂದಿಗೂ ಕೂಡದು. ರೈತರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ನವಲಗುಂದ ಮತ್ತು ನರಗುಂದದಲ್ಲಿ ಆದಂಥ ಒಂದು ಹತ್ಯಾಕಾಂಡದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ರೈತರು ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಮಲಗಿದ್ದ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಬೂಟ್ಸ್ ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ರೈತರು ರೊಚ್ಚಿಗಳೆದ ಏನು ಮಾಡಿಯಾರು? ಇದನ್ನು ಪ್ರಚೋದನೆಗೆ ಎಡೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಊಹಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು. ೧೯೭೨ರಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ನನ್ನ ಸಹಪಾಠಿಗಳು ಬೀದರ್‌ನಲ್ಲಿ ಐದುನೂರು ಜನ ಬಡ ರೈತರೊಂದಿಗೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರರವರ ಆಫೀಸ್ ಮುಂದೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕಂಠಿತರಾಗಿ ಆಗಿನ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರರವರು ಅವರು ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತರು. ಒಂದು ಎರಡು ಮೂರು ದಿವಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದವು, ಅನಂತರ ನಾವೆಲ್ಲ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಚೋದನೆಯನ್ನು ಮಾಡದೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಪೈರಿಂಗ್ ಅವಕಾಶವೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ರೈತರ ಚಳುವಳಿಯು ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಾಪಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಕಾರಣರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ವಾಟರ್‌ರೇಟ್ ಮತ್ತು ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಎನ್ನುವುದು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಗ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿಯನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ. ಈ ವಾಟರ್‌ರೇಟ್ ಮತ್ತು ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ೧೯೭೧-೭೨ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಇತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೈತರ ಬೇಡಿಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡದೆಹೋದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಚಳುವಳಿಯು ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರಲಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ೧೯೫೪ನೇ ಮಾರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂಥ ಒಂದು ಕವನವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

“ಅಟ್ಟಿ ಏರಿದಮೇಲೆ ಏಣಿಯ ಹಂಗೇಕೆ
ಗದ್ದುಗೆ ಏರಿದಮೇಲೆ ಜನರ ಹಂಗೇಕೆ
ನಾನು ಸರ್ಕಾರ ನಿನ್ನು ಪ್ರಜೆ
ಕೊಡು ತೆರಿಗೆ, ಇಲ್ಲದಿರೆ ನಡೆ ಸೆರೆಮನೆಗೆ”

ಎಂದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಲಾವಣಿ ಹಾಕಿ ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಮುಂದುವರಿದು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರು.—ಉಣ್ಣೆಲ್ಲಿ, ಉಡಲಿಲ್ಲ ದಂಡ ತೆರೆ ಮಾತ್ರ ತಪ್ಪಲ್ಲಿ, ಬಡಲಾರೆ, ಬಡದಿರಲಾರೆ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಗಂಡನು, ಎಂದು ಮರುಗಿತು ಮೈಸೂರು ಜನತೆ; ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಇದನ್ನು ೧೯೫೪ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದರು. ಆ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ, ರೈತರಿಗೆ ಈಗ ಬಲ ಬಂದಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸೋಮವಾರ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವೆಂದರೆ ದಕ್ಷ ಆಡಳಿತದ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರ ಒಂದು ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯತೆ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು.

ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಂತೆಯೇ ಇತರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ. ಅವರದೇ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವಾದರೆ ಇವರದೇ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವಾಗಬಾರದು. ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪಾಸಗಿ ಮನುಷ್ಯ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಆದರೆ ಜನ ಬಹಳ ಗೌರವ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಾದರೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ಗೌರವ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಆಡಿದ ಮಾತೇ ಅಮೃತವಾಣಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರದ ತಕ್ಷಣವೇ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರವರವರ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್ ಕರೆದರು. 'ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು "ಕುಡಿಯಿರಿ ಆದರೆ ಕುಡಿದಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಫೈಲುಗಳಿಗೆ ರುಜು ಹಾಕಬೇಡಿ" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಬೇಜಾರಿನಿಂದ ಹೇಳಿರಬಹುದೋ ಏನೋ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಮಾತುಗಳು ಬರಬಾರದು. ಅದು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರವರ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು

ಕಮಿಟಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಒಬ್ಬ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಷ ನನ್ನ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುವಂಥ ಮಾತಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಏನು ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವರ್ಷದ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಏನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಜನರು ಗೌರವ ಕೊಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ವಿಚಾರ. ಇವುಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವನ್ನೇ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಡಿಸೆಂಬರ್ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದಲೇ ೩೬ ಪೈಸೆ ಬೆಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದರು.

ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಈಗ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಡಿಸೆಂಬರ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಡಿಸೆಂಬರ್ 1 ರಿಂದ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ 36 ಪೈಸೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು. ಆದರೆ ನವೆಂಬರ್ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಯನ್ನೂ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರು. ನಾನು ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದು ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ಮೊದಲ ತಪ್ಪು ಅದರಲ್ಲೂ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಇನ್ನೂ ತಪ್ಪು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವೇ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಜನವರಿ ತಿಂಗಳ ಸಕ್ಕರೆ ಫೈಲವರಿ ತಿಂಗಳಾದರೂ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರಬೇಕಾದ ಸಕ್ಕರೆ, ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊಡೆದಾಟಿ ಮಾಡಿ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಚೆನಾಪಟ್ಟಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮತ್ತು ಟಿ.ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ ನವರು ಹೋದಾಗ ಸಕ್ಕರೆ, ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆಗೆ ಮೂರು ಗಂಟೆ ಕ್ಯೂನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಓಟನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಹೋಗದೇ ಹಾಗೆಯೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದುವರೆದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲಿರುವ ಗೌರವ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಜೊತೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿ ಸಕ್ಕರೆ, ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ, ಸಿಮೆಂಟ್, ಮುಂತಾದ ನಾಗರಿಕ ಸರಬರಾಜು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು

ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ಬರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಕೂಡ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಅವರು ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಏನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಉತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆಯಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಾನೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಕಲ್ಕತ್ತಾ ನಗರದಲ್ಲಿ ಟ್ರಾಮ್‌ವೇ ಮತ್ತು ಸಿಟಿ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಾಗ ಆಗುವ ನಷ್ಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಬ್ಸಿಡಿ ಮೂಲಕ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಡೀಸಲ್ ಮತ್ತು ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆದ ತಕ್ಷಣ ಬಿ.ಟಿ.ಎಸ್. ದರ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಸಾರಿಗೆ ದರಗಳನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಬಿ.ಟಿ.ಎಸ್. ಎಷ್ಟೇ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಸಿದರೂ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ನಡೆಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಷ್ಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ನಷ್ಟವನ್ನು ತುಂಬಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಸಾರಿಗೆ ದರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕಲ್ಕತ್ತಾ ನಗರದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನೀರಾವರಿ ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನೀರಾವರಿ ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿ ಮಾಡಿರುವುದೇನೋ ಉತ್ತಮ. ಆದರೆ ಅದರ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಯಾರನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಜಾಕೆ ಅವರು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಅನುಮಾನವಾಗಿದೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನವರೇ ಆಗಿದ್ದು ಅವರ ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಕಂಬದಕಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು 120 ಅಡಿ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಡ್ಡನ್ನು ವಿಭಾಗ ಮಾಡಲು ಹೊರಟಿದೆವು, ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಾನು ಹೇಳಿದ ಕಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಲಾಲ್‌ಬಹದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲು ಬಂದಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ತಡೆದು ಮೂರು ವರ್ಷ ನಿಧಾನವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ 5-6 ವರ್ಷದಲ್ಲೇ ಮುಗಿಯಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆ ಇನ್ನೂ ಮುಗಿಯದಂತೆ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅವರು. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ, ಕೊಯ್ನಾ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವುದು ನಮಗಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ, ಬಿಜಾಪುರ, ಬೆಳಗಾಂ, ಸೇರಿದ್ದಾಗ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದು ನಮ್ಮ ಭಾಗಗಳು ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಾಗ ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಆ ನೀರನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾಗದ ಬರೆದು 3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ 1,25,000 ಎಕರೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದಾಗ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರದೇ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡಲು ನಾವು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ನೀರು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ತಲೆದೋರಿದಾಗ 1958ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ 3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕ್ಷಾಮ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತಡೆಯುವಂಥ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದ್ದರೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೋಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಕಾಲು ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂಥ ಹಠದ ಸ್ವಭಾವದವರು ಅವರು. ಈಗಾಗಲೇ ಅವರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರ ಹಠದ ಸ್ವಭಾವದಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಾಶಕ್ತಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ, ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಧ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಭೂ ಸಂಧಾರಣೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ರಾಜ್ಯವಾದ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಯಮದ್ದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಡಿಲ ಮಾಡಿ 1-2 ವರ್ಷದಲ್ಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಫ್ಲೋಸಿಜರ್ ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವರ್ಷ ಆಗುತ್ತದೋ, ಎರಡು ವರ್ಷ ಆಗುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾವಿರಾರು ಅರ್ಜಿಗಳು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿವೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. —ಗೇಣಿ ಖಾಯಂ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ. ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭೂಮಿ ಹಂಚತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ. —ಈಗಾಗಲೇ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ. —ಇದರಲ್ಲಿ ಭೂ ಮಾಲೀಕರಿಗೂ, ಗೇಣಿದಾರರಿಗೂ ಜಗಳ ತರುವ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಬಡಜನರಿಗೆ ಹಂಚತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಆಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಆಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಮಹತ್ತರವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾದ ರೈತರ ಚಳುವಳಿ, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಪನ್ಮೂಲ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಗಮನ ಹರಿಸಿ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ 7ನೇ ತಾರೀಖು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಚರ್ಚಿಸಿ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾ ಈ ಜಾರಿಯ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಸದನದಲ್ಲಿ ವದನಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾದ ಭಾಷಣವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ (ತಿಪಟೂರು). —ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವರ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅಂಶವನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗೌರವವನ್ನು ನೀಡಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಇದನ್ನು ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಮಾನ ಅವರಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಧನೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು ೧೯೪೧ರ ನವೆಂಬರ್ ಒಳಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಘೋಷಿಸಿದೆ ಅದನ್ನು ಇವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ; ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲಿ ಒಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅನುಮಾನ ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಎಂದು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ರಾಮದೇವರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ೧೯೪೧ರ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದರಂತೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ, ನಾನು ಹೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಯಾರೇ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ ಬರಲಿ ಅವರೇನಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಹೊಗಳಬೇಕು. ಆ ಒಂದು ನಿರ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ಒಂದು ನೆಪ ಮಾಡಿ ಬರೇ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ವಿನಹ ಇನ್ನೇನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವೇನಾದರೂ ಅವರು ಮಾಡಿದಂಥಾ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೊಗಳಿದರೆ ನೀವೆನಾದರೂ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಬೇಕೆನೋ ಅಥವಾ ವಸೂಲಿ ಬಾಜಿ ಆಗಬೇಕೆನೋ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ನೆಪದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಪರ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಮಾಡದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೂ ಮುಂದೂ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು, ಅದೇನೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಡ

ಜನತೆಗೂ ಮನೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮತ್ತು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಅವರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಬತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಈಗಿರುವ ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ - ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಸಿದ್ದಾರೆಲ್ಲಾ ಅದರಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎನಹ ಮತ್ತೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನ ಏನೂ ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಜನತಾ ಮನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಏನು ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸಾಬ್ದು, ಅದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ, ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ರೈತರು ಏನು ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಆ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವರು ಹೋಗಿಲ್ಲಾ. ಆದರೂ ಕೊಡ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಈ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನುಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲವು ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರಿಗೆ ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲಿಮಿಟ್ ಏನು ಇತ್ತು ಅದನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇನೂ ಹೊಗಳಿಕೆಯ ಮಾತಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಮೆಚ್ಚು ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದೇ. ಹೇಮಾವತಿ ನಾಲೆ ಕೆಳಗೆ ೩೫ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಏನು ನೀರಾವರಿ ಯಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಆ ಭಾಗದ ಜನಗಳಿಗೆ ಈ ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲಿಮಿಟ್ ಏನು ಹಾಕಿದ್ದರು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಒಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ೧೯೬೮ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲಿಮಿಟನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದರು. ನಂತರ ೧೯೭೪ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ೫೦೦ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದರು. ೧೯೭೪ನೇ ಇಸವಿ ಅದನಂತರ ಎಕರೆಗೆ ೧೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು. ಈಪೂರ್ವ ಅವರು ಈ ೧೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಏನು ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇದರ ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಟ್ಟು ೫೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಪರಿಹಾರ ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಏನು ಕಡಿಮೆ ಹಣವೇ? ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೧೦ ಹೆಕ್ಟ. ಪಿ. ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಮೋಟಾರ್‌ಗೆ ಅವನ್ನು ಆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬೆಳೆಯನ್ನಾದರೂ ಬೆಳೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಮೂರು ಬೆಳೆಯನ್ನಾದರೂ ಬೆಳೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಕಟ್ಟಬೇಕು ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವುದ ರಿಂದ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾವು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನೋಪ ಯೋಕ್ತವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದು ಉತ್ತೇಜ್ಜೆಯ ಮಾತಾಗಲಾರದು. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಕಾರಿಗಳನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಮಂತ್ರಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೋ ಅಥವಾ ವಸೂಲಿ ಬಾಚಿಗೋ ಇವರು ಹೊಗಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಇದೆ, ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನೀರು ಬೇಕು. ರೈತಾಪಿ ಜನರಿಗೆ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲ ಇದ್ದರೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ. ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲ ಎಲ್ಲಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಈ ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥಾ ರಾಜಕಾರಿಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು ಈ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನ ಬಸಪ್ಪ ನವರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಈ ಜಲಮಂಡಲಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತ ಕೊಡಬೇಕು, ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿಯೇ ಅವರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದರು. ಈ ವಿಚಾರ ನನಗೇ ಗೊತ್ತು, ನಾನೇ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಸ್ವಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ತೋರಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಜಲಮಂಡಲಿ ಬಗ್ಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತು ನಂದಿರಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಈ ದೇಶದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿ, ಈ ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥಾವರನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈಗ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ

ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಹೊಗಳುವುದು ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಖ್ಯೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಇತ್ತು. ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ ಅಷ್ಟೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ಕಾವೇರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ, ಕೃಷ್ಣಾ ಮತ್ತು ವರಣಾ ನಾಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸಾಲೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರಿಗೂ ಕೂಡ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಪ್ಪರ್ ಭದ್ರಾ, ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಆ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ೧೫-೨೦ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅಷ್ಟು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಅಷ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಒಂದು ಅಂದಾಜು ಇಲ್ಲದೆ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಲ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಸರಿ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳು ಇವೆ. ಈಗಲೇ ಅದನ್ನು ಕರಾರುವಾಕಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗ, ಅಂದರೆ ತುಮಕೂರು ಭಾಗ ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ; ಹಾಗೆಯೇ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಆ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಆರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಕೂಡ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರನ್ನೇ ನೇಮಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇನ್ನು ಅಪ್ಪರ್ ಭದ್ರಾ, ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸಿರಾ ಮತ್ತು ಚಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾದ ಫಲ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದೇನೆಂದರೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಂಥಾ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು, ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನೂ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಯಜಮಾನಿಕೆಯನ್ನೂ ತೋರಿಸಿಕೊಂಡು ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಂಥಾ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಮಧ್ಯೆ ಕೆಲವರು ಅದನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿದರು, ನಂತರ ಜನತೆಯೇ ಇದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರೇ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಅಂತ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಮೊದಲು ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಇತ್ತೋ ಅದನ್ನೇ ಮತ್ತೆ ತಂದರೆ ನಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ, ಆ ಯಜಮಾನಿಕೆಯೇ ಬೇಕು ಅಂತ ಅರಿತು ಮತ್ತೆ ನಮಗೇನೇ ಅದನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ರಸ್ತೆಗಳ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ೧೯೫೮ರಲ್ಲಿ ಅಖಿಲಭಾರತ ರಸ್ತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೧೯೮೦ರ ಮಾರ್ಚ್ ಕೊನೆಯ ವೇಳೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಯ ಒಟ್ಟು ಉದ್ದವು ೩,೮೯೨ ಕಿ.ಮೀ.ಗಳಿಗಿಳಿದು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದರೂ, ಪ್ರಸ್ತುತ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳ ಒಟ್ಟು ಉದ್ದ ೧೯೬೮ ಕಿ.ಮೀ ಮಾತ್ರ. ೧೯೫೯ ಕಿ.ಮೀ ಉದ್ದದ ೧೪ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಏನು

ಇದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವರು ಅನುಮಾನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಈಗ ಶಕ್ತಿಯುತವಾದಂಥಾ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ ಅದುದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಅನುಮಾನ ಇಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿಸುತ್ತದೆ ಯಾರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನ ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಬಿ.ಜಿ.ಪಿ.ಯವರಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದೇ ಕೆಲಸ. ಅವರನ್ನು ಹಾಡಿ ಹೊಗಳುವಂಥಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ನಮಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ೩೦ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾಡದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದರೆ ಅವನ್ನು ನೋಡಿಯಾದರೂ ಅವರು ಹೊಗಳಬಾರದೇ? ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಹೊಗಳಲಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೇಡ. ನಾನು ಬಿ.ಜಿ.ಪಿ.ಯವರಿಗೆ ಸವಾಲು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಹೊಗಳುವುದಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ?

ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಂಗವಿಕಲರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೨ ರಷ್ಟು ವಿಸಲಾತಿ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ನೌಕರಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಯಾವುದೇ ಆದಾಯವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ, ೧೦ ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಆದಾಯ ಯಾರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಶೇಕಡ ೨ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಏರಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮಾನವೀಯತೆಯು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅಭ್ಯುತೆಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿಶಾಲವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಮನ್ನಾ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತ ರೈತರು ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಈ ಅಭ್ಯುತೆಯ ಮೇಲೆ ಸಾಲ ವಜಾಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಿಗೆ ವಜಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಸಾಲ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ವಜಾಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೬ ಅಣೆ ಬೆಳೆ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಗೆಜೆಟ್ ನೋಟೀಫಿಕೇಶನ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಅಂತಹದ್ದನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ೨೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸಾಲ ಮನ್ನಾ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ನಿಯಮಗಳಿಗನುಸಾರ ವಜಾಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟೆಂಟ್ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಸಾಲ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಲು ಹಾಕಿರುವ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಹಣ ಖರ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ. ಸಾಲವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹ ರೈತರಿಗೆ ವಜಾ ಮಾಡಬಹುದು. ನಿಶಕ್ತರಾದಂತಹ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಕಂಡಿಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟೋ ದಿವಸಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಂಡಿಷನ್ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರ ಸಾಲವನ್ನು ವಜಾಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಾಗ ತಾಂತ್ರಿಕವಾದಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಣಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಸುಮಾರು ೩೫ ಲಕ್ಷ ರೈತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತಹ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನೆರವು ಪಡೆದು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕ್ಲಾಸ್ ಒನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ನಾನು ಬೇಡವೆನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ಕ್ಲಾಸ್ ಒನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬಿ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಈ ರೀತಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರ ಸಂಬಳ ವಗೈರಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಹಣ ಪೋಲಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಹಣ ಪಡೆದು

ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ಈಗ ಚರ್ಚೆಯು ವಿಫಲವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ, ನಾಳೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಚರ್ಚೆಗೆ ಉತ್ತರ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಈಗ ಸಭೆಯು ಎದ್ದು, ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೯ ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ.

The House adjourned at Forty five minutes past Seven of the Clock to meet again at Nine of the Clock on Saturday, 7th February 1981.